

Söderköping säger ja, Norrköping nej

23-10-29

Kompletterad 23-10-30

Nu har kommunerna som berörs av Långgrundsvindkraftspark tagit ställning. Kommunfullmäktige i Söderköping är positiv till att projektet prövas i domstol. Kommunstyrelsen i Norrköping säger nej. Kommunen utnyttjar alltså sin vetorätt, vilket betyder att Svea Vind Offshore inte kan få tillstånd att bygga kraftverk i Norrköpings vatten. Det ser nu ut som att alla berörda kommuner, utom Söderköping, säger nej.

Del av Svea vind offshores bildmontage från Persö utanför Trosa. Ungefär så här skulle vindkraftverken se ut från de yttersta öarna i ArkipeLagets område.

Vi har bevittnat en fortsatt kamp om Långgrund-projektet under hösten 2023. I slutet av augusti publicerade Svea Vind Offshore en opinionsundersökning som analysföretaget Novus utfört. 300 personer i varje berörd kommun har telefonintervjuats om sin syn på vindkraft i allmänhet och Långgrundprojektet i synnerhet. 70 % är positiva till vindkraft och 75 % av norrköpingsborna anser att Mark- och miljödomstolen ska få pröva projektet.

Lockar med kassaklirr

I början av september beslutade sedan Svea vind Offshore att ge lokal kompensation till kommunerna. I de räkneexempel som redovisades handlar det om 2,5 till ca 5 miljarder kronor under vindkraftverkens drifttid på 30 år, beroende på prisnivån för elen. Pengarna ska fördelas mellan kommunerna.

Söderköping positiv

Alla partier i Söderköping, utom Sverigedemokraterna, är positiva till att det tillverkas lokal energi. Man tror att projektet kan skapa arbetstillfällen och stärka regionen. Men man påpekar att projektet inte ska vara i vägen för bostäder i närheten och man måste ta hänsyn till allmänna intressen. Kommunen vill också att det ska finnas ekonomiska garantier från början för nedmontering av kraftverken när det är dags för det.

Norrköping negativ

Den politiska majoriteten i Norrköping har redan inför och efter valet 2022, deklarerat att de är negativa till stora vindkraftsprojekt i kommunen. De vill ta hänsyn till fastigheter som drabbas, rekreation och naturliv. De anser att små kärnkraftverk kan byggas i Norrköping i stället.

Oxelösund, Nyköping och Trosa säger nej

Den politiska majoriteten i Oxelösund avstyrker eftersom området som är lämpligt för vindkraft till havs utanför Oxelösund är mindre än Långgrundprojektet. De anser att påverkan på skärgårdsmiljön blir för stor. Skärgården är en stor del av kommunens attraktionskraft. Idag används en relativ stor del av

kommunen till industri. – Skärgården behöver vi ha kvar om kommunen ska ha attraktionskraft, uttalar sig Dag Bergentoft (M) på kommunens hemsida.

Nyköpings kommun är redan från början negativa till vindkraft i vattnet utanför kusten enligt översiktsplanen som antogs 2021.

Trosa kommun anser att projektet inverkar för mycket på natur och pekar på att försvaret har sagt nej till etableringen och har inte ens givit tillstånd till bottenundersökningar i området.

Vad händer nu?

Mark- och miljödomstolen har begärt besked från kommunerna hur de ställer sig till projektet senast 31 okt. En del kommuner har fått förlängd svarstid. Enligt Norrköpings Tidningar väntar Svea vind offshore in alla yttranden från kommunerna och ska därefter lägga upp en strategi för projektet. ArkipeLaget återkommer med bolagets strategi för projektet när den är klar.

Svea Vind Offshores svar på ArkipeLagets frågor

Vi har ställt några frågor till Per Edström, projektledare på Svea Vind Offshore AB. Här är hans svar.

Era kommentarer till att alla kommuner utom Söderköping säger nej.

”Vi har förberett för projektet i åtta år så visst är vi besvikna.

Beslutet ska ju tas formellt innan det är helt klart. Men står majoriteten fast vid detta så är det väldigt tråkigt, och särskilt bekymmersamt för industrin som behöver mer el för att kunna ställa om sin verksamhet och för att trygga arbetstillfällena. Industrier som inte kan garanteras el kommer att flytta och nyetableringar hamnar någon annanstans. Sen har vi gjort en undersökning med hjälp av analysföretaget Novus som visar att 8 av 10 personer i kommunen inte tycker att kommunen ska använda sitt veto så vi är också förvånade. Här väljer kommunen att gå emot en väldigt bred majoritet av invånarna.”

Söderköping vill ha bättre garantier för kostnader för rivning av verken, när det är dags. Kommentarer?

”Frågan om avveckling behandlas redan i Mark- och miljödomstolen. Tillståndet för att bygga parken ges tillsammans med krav på att ekonomisk säkerhet ställs – pengar för återställande måste läggas fram innan byggnation påbörjas. Dessa pengar används om verksamhetsutövaren av någon anledning inte kan betala. Verksamhetsutövaren är ansvarig för att ta fram beräkningsunderlag som del i ansökan. Energimyndigheten har tagit fram riktlinjer för hur beräkningarna ska göras vilka vi också naturligtvis följt. Mark- och miljödomstolen som tillståndsgivande myndighet beslutar om beloppet.

Det finns således väl etablerade system för garantier för ekonomisk säkerhet.”

Den styrande majoriteten i Norrköping anser att det är bättre att satsa på SMR-anläggningar i kommunen. Era kommentarer?

”Det har under en tid varit populärt inom politiken att ställa kraftslag mot varandra. Lyckligtvis är vi på väg från detta idag till förmån för en konsensus att Sverige kommer behöva all den fossilfria kraft som vi kan få fram. Detta är en linje som förespråkas av industri och näringsliv, för bibehållen konkurrenskraft, för att behålla och skapa jobb och för fortsatt välfärd. Att säga nej till ett kraftslag till förmån för senare etableringar inom andra kraftslag som man dessutom inte vet blir av är ett högt spel för både industri och hushåll.”

Fågelorganisationerna menar att skador på fåglar blir större än vad Svea Vind anser. Kommentar?

”Långgrund har genomfört ett av Sveriges mest omfattande fågelstudieprogram för vindkraft. Arturvalet har skett utifrån de bevarandevärden och bevarandemål som finns beskrivna i de skyddade områden som finns i regionen. Metoder och resultatanalys är i linje med nationell och internationell praxis.

De studier och inventeringar som genomförts visar att riskerna för skador på fågellivet är små. För några arter finns en bedömd högre risk varför ansökan även omfattar en ansökan om N 2000 tillstånd för Hävringe-Källskären.

Det bör i detta sammanhang även lyftas fram att var fjärde fågelart påverkas negativt av klimatförändringar. Sverige och världen behöver fasa ut fossilt. Då fördubblas elanvändningen fram till år 2035–2040 enligt flera myndigheter. Långgrund skulle bidra med 8–9 procent av Sveriges elanvändning idag till konkurrensmässiga priser.

Utökat natura 2000-område är på gång i området. Är det en faktor som försvårar projektet?

”Utgångspunkten i vår ansökan till Mark- och miljödomstolen är att domstolen bara kan ta ställning till de Natura 2000 områden som är beslutade och där det finns beslutade bevarandemål vid tiden för inlämnande av ansökan.

I den ansökan om tillstånd för Långgrund som sändes till mark- och miljödomstolen i maj 2023 har det föreslagna området endast berörts kortfattat då det inte har status som N 2000 område. Ansökan omfattar däremot en ansökan om N 2000 tillstånd för det befintliga N 2000 området Hävrings-Källskären.”